

OBSAH

Poznámka úvodem	11
I	13
„Století Západu“ není dobou nijak poklidnou. Tomáš představuje chvilkové uskutečnění „klasické“ plnosti. Poznámky k literatuře: Chesterton, Grabmann, Chenu, Gilson. Přehled Tomášovy životní dráhy	
II	25
K životopisu patří též svatořečení, povýšení na hodnost „učitele církve“, „všeobecného učitele“. V čem je nám Tomáš vzorem? Dokonalost a původnost. Péče o úplnost. První rozhodnutí: „bible“ i Aristotelés. Hnutí za chudobu a počátky řádu kazatelů	
III	36
Vstup do dominikánského řádu. „Evangelijní dokonalost“ a zanícenost učitele. Hrozba pro původní směřování: inkvizice. Tomášovo stanovisko. Aristotelés a pozdně středověké křesťanství. Nový typ: Petr z Hibernie	
IV	46
Tomáš není „aristotelik“. Kladný přístup k viditelnému světu. Zájem o Aristotela není historický. „Jak se to má s pravdou věcí.“ Smysl citátu – dnes, a u Tomáše	

- 8 V 56
 Bez Tomáše by byl Aristotelés „němý“. Problémy „nehistorické“ interpretace. Středověká univerzita: nepřítomnost hierarchie – všekřesťanská instituce – svazek s městem. Paříž, nejčistší uskutečnění univerzity
- VI 64
 Tomáš a Paříž – „jeho přirozený prostor“. Spor o otázku mendikantů. Dobyť univerzity žebrovými řády. První léta výuky. Počátky písemné tvorby
- VII 74
 Disputace jako stylový prvek. Její počátky v platónském dialogu a v aristotelských *Topikách*. Výstavba Tomášova artikulu. Duch disputace: dopřát sluchu soupeři – respektovat jeho argument a jeho osobu – mluvit k němu s pochopením – vystříhat se svévolné terminologie – objasňovat, ne zazářit. Disputace jakožto konkrétní uskutečňování univerzality. Možná příčina dnešního úpadku veřejné diskuse: chybí závazný model
- VIII 85
 Tomáš je především učitel – přes rozličné zvláštní úkoly. Vyučování jako forma duchovního života. Vmyslet se do začátečníka. Mistrovství didaktického „řemesla“. Přehled „hlavních děl“. Opuskula – komentáře – *Quaestiones disputatae* – obě sumy. *Suma teologie* jako zrcadlo dění
- IX 96
 Středověká latina, jazyk zcela živý. Univerzita a „technický“ jazyk. Od Cicerona a Seneky přes Boëthia k Tomášovi: překlad z řečtiny. Tvořivý ráz asimilace. Krása Tomášovy řeči: její dokonalý ráz jakožto nástroje. Přesto nejde o umělou, odbornou řeč. Nedůvěra k „terminologii“. Měřítkem je živá mluva. Střízlivost vyjadřování jako výraz naprosté otevřenosti k realitě

X	108	9
Úkol, který Tomáš přijímá: spojit myšlením sféru přirozeného vědění se sférou nadpřirozené víry tak, aby obě tyto oblasti byly plně uznány ve svých nárocích. Rozhodující „světskost“. Nepředpojatý kladný postoj k tělu. Důsledky pro styl teologického myšlení. Proti sekularismu Sigera z Brabantu, ale zároveň proti pohrdání světem, které zastávala vládnoucí teologie. Teologicky podložená světskost. Důkazy ze stvoření a z vtělení. Princip křesťanského Západu: závazek ke světu spolu s otevřeností k nadpřirozené výzvě		
XI	121	
Nezápadní křesťanství. „Západ“: nikoli součet institucí, nýbrž dějinný rozvrh. Přípravenost k stále novým konfliktům. „Existenciální“ výklad pojmu bytí a pojmu Boha. „Jsem, který jsem“. Existence jako vznícení skrze „ <i>actus purus</i> “. Vše, co jest, je proto nejen dobré, ale i svaté. Vztah filosofické a teologické sféry u Tomáše. Pojmy „filosofie“ a „teologie“. O jejich vzájemném vztahu lze rozumně diskutovat jen tehdy, pokud obě akceptujeme jako oprávněné duchovní akty		
XII	133	
Filosofie a teologie objímají veškerou skutečnost: první, nako-lik vstupuje do zorného pole pohledu zaměřeného na svět, druhá, nako-lik vyvstává před tím, kdo vírou naslouchá „Božímu slovu“. Otázka přesného ohraničení je v jistém ohledu nesmyslná: filosof i teolog je povinen formálně ze svého uvažování nevykloučovat žádný dostupný poznatek. „ <i>Ancilla theologiae</i> “? Právě teologie vyžaduje souhrnné přirozené vědění o světě. <i>Teologická suma</i> není „uzavřený systém“: k její nauce patří též rys fragmentarity. Negativní teologie a negativní filosofie. Imunizace proti falešným nárokům na definitivní řešení		
Užívané zkratky	144	
Poznámky	145	
Jmenný rejstřík	158	